

Eesti Keskkonnaühenduste
Koda

Eesti Erametsaliit

Kotkaklubi

Vabariigi Valitsuse liikmed

Stenbocki maja

Rahukohtu 3

15161 Tallinn

25. oktoober 2012

Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO), Eesti Erametsaliidu (EEML), Kotkaklubi seisukohad Natura 2000 alade toetuste kohta

Lugupeetud Vabariigi Valitsuse liikmed,

Pöördume Teie poole seoses probleemsete ettepanekutega, mis puudutavad Natura 2000 alade eramaade majandamisega seotud maaelu arengukava toetuste kaotamist.

Põllumajandusministeerium on teinud uue maaelu arengukava 2014-2020 (MAK 2020) koostamise raames ettepaneku jätta uue perioodi meetmete seast välja Natura 2000 aladel asuvate erametsade ja põllumaade toetamise. Lisaks on tehtud ettepanek katta edaspidi nimetatud toetused riigieelarvest, kuid ei ole selgitanud, kuidas lisaraha riigieelarvest leitakse. Leiame, et taolised ettepanekud ei vasta Eesti ega ka Euroopa Liidu (EL) arengustrateegiatele.

MAK 2020 tööversiooni 6. eesmärk on sõnastatud järgmiselt: „Tagada kõrge **loodusväärtusega põllumajanduse ja metsanduse**, elurikkuse, traditsiooniliste maastike ja pärandkultuuri **säilimine seda tagavate tootmis- ja toimimisviiside soodustamise kaudu**“. Suur osa metsade elurikkusest ei talu majandustegevust, mistõttu jäetakse elurikkuse kaitseks teatud metsaalad majandamisest kas välja või piiratakse oluliselt seal lubatavaid tegevusi. Paraku pole MAK 2020 tööversioonis hetkel metsade ökoloogilise seisundi parandamiseks ette nähtud mitte ühtegi meetet. Seetõttu leiame, et tööversioonis seatud 6. eesmärki ei ole võimalik saavutada. Natura 2000 toetusmeetme olemasolu MAKis oleks seega asjakohane ja vajalik ning motiveeriks erametsaomanikke paremini looduskaitsest lähtuvaid piiranguid taluma. Samuti rõhutab vajadust jätkata Natura 2000 aladel toetuste maksmist (sealhulgas erametsaomanike toetamist) 2012. aastal Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud looduskaitse arengukava aastani 2020 (LAK). LAK peab väga oluliseks

toetusmehhanismi stabiilsust ja pikaajalist säilimist, mistõttu ei ole põhjendatud toetusmeetme väljajätmine uuenevast MAK-st.

Võrreldes 1980. aastaga on kõige tavalisemate põllulindude arvukus langenud Euroopas u 48%¹. Eestis on langus olnud väiksem, kuid viimase kümne aasta jooksul siiski u 20%². Natura 2000 aladel asuvate põllumaade kasutamisel tuleb järgida kaitseala, hoiuala või püsielupaiga kaitsekorda. Taolistel aladel eramaadel paiknevate põllumajandusmaade toetusmeede on oluline instrument väärtustamiseks maaomanikele looduskaitset. Leiame, et senist toetust saaks paremini siduda looduskaitse eesmärkidega, kuid selle ärajätmine kahjustaks nii põllumajanduse kui ka looduskaitse meetmete mainet.

EL poolset Natura 2000 võrgustiku kaasrahastamist näeb ette ka Loodusdirektiiv, et püstitatud eesmärgid täita. Natura 2000 erametsamaa toetus on kaasa aidanud direktiivi eesmärkide täitmisele ning lepitanud maaomanikke kehtestatud piiranguid taluma. EL elurikkuse strateegia aastani 2020 näeb ette liidu fondidest looduskaitsete tegevuste rahastamise suurendamist, kusjuures ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames makstavad toetused peavad aastaks 2020 oluliselt parandama haruldaste metsatüüpide ja liikide seisundit (EL elurikkuse strateegia eesmärk 3b). Seetõttu tuleb metsade elurikkuse kaitsele pöörata tänasest enam tähelepanu ning tagada kaitse stabiilsus. Läbi MAK 2020 on nende looduskaitsete meetmete rahastamine otstarbekam, riigi maksumaksjatele soodsam ning EL üldise lähenemisega ühtivam. Täiendavad selgitused oleme ära toonud kirja lisa.

Maaelu arengukava 2014-2020 tööversiooni eesmärki nr. 6 silmas pidades on asjakohane välja töötada sarnane toetusmeede väljaspool Natura 2000 alasid erametsades paiknevate vääriselupaikade ja püsielupaikade kaitse tõhustamiseks. Täiendavate kaitsepiirangute toetus väljaspool Natura 2000 alasid aitaks kaasa loodusliku mitmekesisuse ja maaelu mitmekesisuse säilitamisele.

Lugupidamisega,

Silvia Lotman

Priit Põllumäe

Gunnar Sein

/allkirjastatud digitaalselt/

/allkirjastatud digitaalselt/

/allkirjastatud digitaalselt/

Eesti Keskkonnaühenduste
Koja koordinaator

Eesti Erametsaliidu
tegevdirektor

Kotkaklubi juhatuse liige

1. PECBMS, 2009. The State of Europe's Common Birds 2008. CSO/RSPB. Prague, Czech Republic. 28 pp.

2. Põllumajandusuuringute Keskus, 2012. Eesti Maaelu Arengukava 2007-2013 2. telje püsihindamise ülevaade ja seotud uuringud 2011. aastal. Saku. 317 lk.
http://pmk.agri.ee/pkt/files/f32/PMK_pysihindamine_ja_uuringud_2011.%20kohta_01.06.2012_VEEBI.pdf